A°. 1838.

LEYDSCHE COURANT.

MAANDAG, 12 FEBRUARIJ.

PROGRAMMA

CERTAMINIS LITERARII A RECTORE ET SENATU ACADEMIAE LUGDUNO-BATAVAE, D. VIII MAIUS PROPOSITI A. MDCCCXXXVIII.

INDICTI.

Rector et Senatus Academiae Lugduno-Batavae, ex Regio Edicto d. 2 Mensis Augusti A. MDCCCXV. N°. 14, omnes Academiarum Belgicarum cives et Athenaeorum alumnos in annum sequentem ad certamen Literarium invitant et evocant, et Quaestiones, e singulis Ordinibus Academicis, promulgant has:

AB ORDINE PHIL. THEOR. ET LIT. HUM.

1. Quamnam operam veteres Philosophi Graeci posterum in loco Philosophiae moralis, qui est *de Consolatione?* Quaenam in eorum libris Consolatoriis prodita sunt argumenta rationesque consolandi; quantumque his tribuendum sit?

2. Codicis Hebraei bene interpretandi periculum fiat in carmine, quod Deborae et Baraki, decimisse Judic. V. 1 seqq. leguntur.

AB ORDINE MEDICORUM.

Quales theoriae, experimentis illustretur, divulgarunt Anatomici et Physiologi, inde ab initio hujus seculi, circa structuram et functionem Nervorum?

AB ORDINE JURIS CONSULTORUM.

Historia introducti in provincias, quas deinceps Respublica Belgii Unii comprehendit, Juris Romani.

AB ORDINE THEOLOGORUM.

Montanismi in Occidentem translati indoles et in Ecclesiam Latinam effectus exponantur.

AB ORDINE DISCIPLINARUM MATHEMATICARUM ET PHYSICARUM.

E Mathesi.

In plano quodam indefinito tres dentur circuli, quorum magnitudo et positio tribus aequationibus

$$(x-a)^2+(y-b)^2=c^2$$
$$(x-a')^2+(y-b')^2=c'^2$$
$$(x-a'')^2+(y-b'')^2=c''^2$$

determinantur. Quarum aequationum, quum binae vicissim una ab alia subtrahuntur, trium prodeunt rectarum aequationes, quae, ut solutio docebit, *rectae chordarum* aut *aequalium potentium*, appellari possunt. Tres illae rectae memorabiles sunt ob mutuam convenientiam positionis ratione recentium, quae binos circulorum datorum vicissim tangunt. Hinc quaeritur explicatio rerum peculiarium, ad quas datae aequationes ducent et theorematum quorundam, quae analytica inquisitio immediate monstrabit. Quo in genere requiritur, ut diligenter exponatur, quid aequationes indicabunt, quum radii unius aut plurium horum circulorum evanescunt, eamque ob causam, aequatio aut aequationes circulorum in illis puncti defectu mutentur.

E Chymia.

Quandoquidem Chymici plurimum dissentiunt de Salium ordine rite constituendo et definiendo, neque de communi quodam definitionis principio conveniunt, ita ut hunc locum *sensu majorem*, nunc strictiori minorem corporum diversorum numerum Salium titulo comprehendunt: quaeritur exposito accurata et examen criticum opinionum de Salium natura et definitione dein indagare et dijudicetur, e quo maxime probabili generali principio et charactere Salium natura cognoscatur et definiatur.

Commentationes, non nisi Latino oratione conficiendae, aliaque, quam auctoris, manu describendae, ante diem 1 Novembris hujus anni mittantur ad Virum Clarissimum P. J. UYLENBROEK, Senatus Academici Actuarium, simque hoc praemio Academiae expensas. Singulae Lemmate inscribuntur, adjunguntorque schedulae obsignatae, auctorum nomina et praenomina integre continentes, eodemque exstrinsecus Lemmate distinctae.

Universa concertationis ineundae ratio cognoscatur ex Regio Edicto supra memorato, art. 205—213.

PROGRAMMA

Eener Prijsuitloving en Tentoonstelling van voortbrengsels van Schilder- en Teekenkunst, door Noord-Nederlandsche levende Meesters, te 's Hertogenbosch, voor den jare 1838.

Bestuurders der Koninglijke School voor de Nijverheid en Beeldende Kunsten te Hertogenbosch, zich steeds ten doel stellende de Schilder- en Teekenkust bevorderlijk te zijn, en derzelver Beoefenaren aan te moedigen, hebben, met voorkennis en medewerking van de Edele Achtbare Regering derzelfde stad, besloten, in den loop van het jaar 1838, andermaal eene Tentoonstelling daar te stellen en de navolgende Bereprijzen uit te loven:

SCHILDERKUNST.

Geschiedenis.

Zoo honderd en vijftig Guldens, en *eenen zilveren Eerpenning* op den stempel der School, voor het best gekoordeeld wordend Schilderij, in olieverw, ter grootte minstens van 80 bij 64 Nederl. duimen, voorstellende: *het afscheid van* HECTOR *en* ANDROMACHE.

Historie.

Een honderd en vijftig Gulden, en *eenen zilveren Eerpenning* op den stempel der School, voor het best geoordeeld wordend Schilderij in olieverw, ter grootte minstens van 80 bij 48 Nederl. duimen, voorstellende: *het voorleven van een Testament.*

Landschap.

Een honderd Gulden, en *eenen zilveren Eerpenning* op den stempel der School, voor het best geoordeeld wordende enkele in olieverw, ten minste groot 60 bij 48 Nederl. duimen, voorstellende een *Winterzigt*, eigenaardig gestoffeerd.

Bloemstuk.

Vijftig Guldens, en *eenen zilveren Eerpenning* op lden stempel der School, voor het best geoordeeld wordend *Bloemstuk*, in olieverw, ten minste groot 45 op 35 Nederl. duimen.

Men begeert dat de volgende bepalingen in acht genomen worden:

1°. De Tentoonstelling zal plaats hebben in het gebouw der Koninglijke School voor de Nijverheid en Beeldende Kunsten.

2°. Dezelve zal geopend worden op den 19 Augustus, en uiterlijk gesloten den 15 September 1838.

3°. Alle de Schilderijen en Teekeningen zullen, behoorlijk ingepakt en van lijsten voorzien, vrachtvrij, vóór of uiterlijk op den laatsten Julij aanstaanden, moeten worden ingezonden, aan het adres van den Heer Directeur der voormelde School, *te 's Hertogenbosch*.

4°. Iedere Kunstenaar of Liefhebber, buiten de stad woonachtig, zal van de afzending zijns werks, bij zenen vrachtvrijen brief, aan den Secretaris van het Bestuur, *M. G. M. van der Ven*, kennis geven, met vermelding van zijnen naam en laatste woonplaats, en des verkiezende, van den prijs waarvoor hetzelve te koop is.

5°. Stukken na gemeld tijdstip inkomende, zullen in geene aanmerking genomen worden; mocten diegenen, welke van buiten inzending doen, stoffelijke inzien dig aanbevolen wordt.

6°. Alle de toegezondene en toegelatene stukken zijn en blijven gedu tug der Tentoonstelling onder het opzigt van Bestuurders, welke zoo veel doenlijk, voor het niet beschadigen derzelve zullen zorg dragen.

7°. Men zal geene stukken toelaten, dan die door Kunstenaars of Liefhebbers, al Noord-Nederland en *Maastricht* woonachtig, vervaardigd, niet met de goede of welvoegelijkheid strijdig, noch bevonden op Tentoonstellingen alhier geweest zijn, houdende Bestuurders het oordeel deswegens geheel aan zich.

8°. Binnen de maand, na de sluiting der Tentoonstelling, moeten de stukken door de eigenaren in persoon, of bij behoorlijk daartoe van hunnentwege gemagtigden, afgehaald worden, ofte wel anders de wijze opgeven, op welke zij verkiezen hunne kunstwerken terug te ontvangen.

9°. De ingezondene stukken voor den *wedstrijd*, zullen moeten gemerkt zijn met *twee onderscheidene zinspreuken*, en vergezeld zijn van twee verzegelde billetten, op één van welke de eene zinspreuk moet staan, en van binnen den naam, voornaam, woon- en geboorteplaats van den vervaardiger van het stuk; en op het ander bijet de *tweede* zinspreuk, en van binnen het een of ander kenbelijk teeken.

10°. Niemand zal tot het dingen naar de uitgeloofde prijzen worden toegelaten, dan de Kunstenaars of Liefhebbers in Noord-Nederland of te *Maastricht*, woonachtig.

11°. Alle de stukken, het zij bekroond of niet bekroond, zullen op de Tentoonstelling geplaatst worden, de laatstgemelde echter zonder vermelding van den naam der makers, en daarna, op verzoek der zinspreuk staande op het tweede bijet, en opgave van het kenmerk teeken in bezelve vervat, aan den vertoner worden terug gegeven.

12°. Deze teruggave zal plaats hebben aan het gebouw der Koninglijke School voormeld, binnen den tijd van zes weken, te rekenen van het tijdstip dat de uitwijzing, door het *Provinciaal Dagblad*, de *Bredasche Courant* en het *Algemeen Handelsblad*, bekend gemaakt wordt.

13°. Bestuurders behouden aan zich het regt, om wanneer de ingekomene stukken mogten geoordeeld worden niet genoegzaam aan de vereischten te voldoen, om op de voorgestelde uitloving aanspraak te kunnen maken, alsdan *geene* prijzen, ofte wel *alleen* den eerpenning toe te wijzen.

14°. De bekroonde stukken blijven het eigendom der Koninglijke School, wanneer de uitgeloofde som en eerpenning daarvoor worden toegekend, zullende dezelve, in het geval bij het voorgaande Artikel voorzien, te weten, wanneer slechts de eerpenning wordt uitgereikt, aan derzelver makers worden terug gegeven, met dien verstande, dat alsdan de bekroonde eene schets van voorschreve werk, ter gedachtenis, aan de School zullen moeten in de plaats geven, en dezelve binnen het jaar, na de uitspraak der Kunstregters, doen toekomen; wanneer hieraan niet mogt worden voldaan, zullen zij beschouwd worden van hun werk afstand gedaan te hebben, ten behoeve der School.

Op last van Bestuurders der Koninglijke School voorn.

's Hertogenbosch, den 20 Augustus 1837. G. M. VAN DER VEN, *Medelid en Secretaris.*

NEDERLANDEN.

Leyden den 11den Februarij.

Zijne Maj. de Koning heeft het navolgend besluit genomen:

Wij WILLEM, *bij de grâce Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.*

Op het rapport van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 16 December l. l., N°. 133, betrekkelijk den door het stedelijk Bestuur van Amsterdam, te kennen gegeven wensch, dat er maatregelen mogen worden genomen, om het verblijf der bedelaars in de koloniale bedelaarsgestichten der Maatschappij van Weldadigheid minder lang dan op den thans bestaanden voet plaats heeft, te doen voordtduren, bij welk rapport ons tevens is aangeboden de, door Onzen voormelden Minister, te dezer zake met de Permanente Commissie dier Maatschappij gevoerde briefwisseling;

Gezien Onze besluiten van den 12 October 1825, N°. 175, den 17 Augustus 1827, 125 en den 7 December 1830, N°. 67;

Den Raad van State gehoord (advies van den 22 Januarij 1838, N°. 11);

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. De artikelen 22 en 23 van Ons besluit van den 17 Augustus 1827, N°. 125, worden bij deze ingetrokken en buiten effect gesteld.

Art. 2. De voordragt, welke de Permanente Commissie der Maatschappij van Weldadigheid, volgens de tusschen die Instelling en het Departement van Binnenlandsche Zaken, onder Onze goedkeuring aangegane overeenkomsten, jaarlijks aan dat departement inzende, tot het ontslaan van de daar aanleiding die overeenkomsten, in de bedelaarsgestichten aanwezige personen, welke daartoe in aanmerking komen, zal voortaan bevatten alle in de gestichten opgenomen voorwerpen, om het even of zij zich ten gevolge van bedelarij of van hunne eigen daartoe gedane vrijwillige aangifte in de bedoelde gestichten bevinden en zonder onderscheiding, of zij valide of invalide zijn, wanneer zij in de volgende omstandigheden verkeeren, als:

1°. Die zich voor de *eerste maal* in de gestichten bevinden,

na een jaar in dezelve verbleven te zijn, wanneer zij alsdan eene som van *vijf en twintig gulden* (f 25,) of na twee jaren verblijf, wanneer zij dan eene som van *twaalf gulden vijftig cents* (f 12.50,) wegens over-verdiensten ter hunner beschikking hebben, en na drie jaren verblijf, om het even of zij alsdan al dan niet over-verdiensten hebben;

2°. Die zich voor de *tweede maal* in de gestichten bevinden,

na twee jaren in dezelve verbleven te zijn, wanneer zij alsdan *vijf en twintig gulden* (f 25,) of na drie jaren verblijf, wanneer zij dan eene som van *twaalf gulden, vijftig cents* (f 12.50,) wegens over-verdiensten ter hunner beschikking hebben, en na vier jaren verblijf, om het even of zij alsdan al dan niet over-verdiensten hebben;

3°. Die zich voor de *derde of meerdere malen* in de gestichten bevinden,

na drie jaren in dezelve verbleven te zijn, wanneer zij alsdan eene som van *vijf en twintig gulden* (f 25,) of na vier jaren, wanneer zij dan eene som van *twaalf gulden vijftig cents* (f 12.50,) wegens over-verdiensten ter hunner beschikking hebben, en na vijf jaren verblijf, om het even of zij alsdan al dan niet over-verdiensten hebben.

Art. 3. Ten aanzien der alzoo in de voordragt vervatte personen, die zelve niet verlangen ontslagen te worden, die zich in de gestichten slechts hebben gedragen, die met schulden bij de Maatschappij van Weldadigheid bezwaard zijn, of bij het erlangen van ontslag, behoefte aan reisgeld hebben, om de plaats hunner bestemming te kunnen bereiken, en die ongeschikt zijn om in de gewone maatschappij terug gekeerd, hun levens-onderhoud te verdienen, zullen deze verschillende omstandigheden op de voordragt worden vermeld, met bijvoeging ten opzigte dergenen wier schulden zijn veroorzaakt door omstandigheden, welke hun, in verband tot derzelver bijzonderen toestand blijkerwijze niet tot verwijt kunnen verstrekken, van alle zoodanige bijzonderheden als tot de overtuiging daarvan kunnen dienen.

Art. 4. Op de bedoelde voordragt, zal, na verhoor der besturen van de gemeenten in welke de daarop voorkomende personen, onderstands domicilie hebben, door het Departement van Binnenlandsche Zaken worden beschikt, overeenkomstig de beginselen in het volgende artikel vastgesteld.

Art. 5. Degenen die zelve niet verlangen ontslagen te worden, zullen, wanneer de belanghebbende gemeente Besturen des ondanks, op hun ontslag prijs stellen, kunnen ontslagen worden, jedoch *alleen ingeval die besturen op eene overtuigende wijze doen blijken, dat zij den te ontslanen personen, dadelijk een toereikend middel van bestaan niet slechts kunnen maar met de daad zullen verschaffen*; zoo dat deze zich niet weder aan bedelarij behoeven schuldig te maken.

Van degenen die zich in de gestichten slecht hebben gedragen, zal het ontslag gedurende een jaar worden uitgesteld; en zulks telkens jaars, tot zoo lang hun gedrag en arbeidzaamheid voldoender grond geven voor het vooruitzigt, dat zij in de gewone maatschappij teruggekeerd zich niet weder aan bedelarij zullen overgeven.

Zij die met schulden bij de Maatschappij van Weldadigheid zijn bezwaard, welke door de Permanente Commissie worden teruggevorderd en reisgeld behoeven, zullen slechts kunnen worden ontslagen voor zooverre die schulden worden aangezuiverd en in het reisgeld wordt voorzien.

Van degenen die door bijzondere doch voorbijgaande omstandigheden *tijdelijk* ongeschikt zijn, om, in de gewone maatschappij teruggekeerd, in derzelver behoeften te voorzien, zal het ontslag worden uitgesteld tot dat die omstandigheden zullen hebben opgehouden te bestaan.

Ten aanzien der zulken echter die meer blijvend ongeschikt zijn om in de gewone maatschappij in hunne behoefte te voorzien zullen, vermits het niet met het doel der bedelaars-gestichten strookt dezelven daarin voortdurend te doen verblijven, door de zorg der plaatselijke Besturen van derzelver onderstands domicilie de vereischte maatregelen worden genomen, op den dag dat zij, ontslagen zijnde, even als alle gewone behoeftigen door de betrokken armen-administratien of besturen van godshuizen worden verzorgd.

Art. 6. Behalve ten gevolge der boven bedoelde jaarlijksche voordragt, zullen door het Departement van Binnenlandsche Zaken, tusschentijds, geene andere in de bedelaars-gestichten verblijvende personen, kunnen worden ontslagen dan:

a. voor zoo veel de ter zake van bedelarij opgenomen personen betreft, de zulken van wien het overtuigend blijkt, dat zij dadelijk bij het erlangen van ontslag een toereikend middel van bestaan in de gewone maatschappij zullen vinden, of die in andere daarmede gelijkstaande zeer buitengewone omstandigheden verkeeren, en

b. voor zoo veel aangaat degenen die zonder gehoefd te hebben zich vrijwillig ter plaatsing in de bedelaars-gestichten hebben aangegeven, dezulken die verkeeren in de termen van Ons besluit van den 7 December 1836 N°. 67.

Art. 7. Onze Minister van Binnenlandsche Zaken zal, na overleg met de Permanente Commissie der Maatschappij van Weldadigheid, vaststellen of de bepalingenden vijf eerste artikelen van dit besluit op eenmaal, dan wel achtervolgens zullen worden ten uitvoer gelegd, met dien verstande echter, dat uiterlijk in 1840 de voordragt tot ontslag overeenkomstig het hierbij voorgeschrevene zal moeten worden opgemaakt.

Art. 8. De regeling van het ontslag uit de bedelaars-gestichten der Maatschappij van Weldadigheid, van de personen, welke daarin geplaatst zijn, op contracten tusschen het bestuur dier maatschappij en andere dan het Departement van Binnenlandsche Zaken, aangegaan, zal voortaan door die mede-contracten moeten plaats hebben naar dezelfde beginselen, welke bij dit besluit zijn vastgesteld voor het ontslag dergenen, die in de bedoelde gestichten gevestigd zijn, op de door het genoemd departement met het bestuur der Maatschappij van Weldadigheid gesloteme overeenkomsten.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering dezes, waarvan een afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State tot informatie.

Gegeven te *Gravenhage*, den 20 Januarij des jaars 1838, van Onze regering het zes en twintigste.

(*Getekend*) WILLEM.

Van wege den Koning,

(*Getekend*) VAN DOORN.

— Men meldt uit 's Gravenhage van den 9 Februarij:

Met de stoomboot van Londen, welke gisteren voor Scheveningen is aangekomen, zijn twee heeren uit Engeland, die naar Petersburg bestemd zijn en hunne reis derwaarts onmiddellijk hebben voortgezet. Met dezelfde stoomboot zijn onderscheiden passagiers, voor Hamburg bestemd, medegekomen; terwijl, naar men verzekert, met dezelfde gelegenheid, belangrijke depeches van onzen Gezant, den heer *Dedel*, bij Zijne Exc. den Minister van Buitenlandsche Zaken zijn ontvangen.

— Uit Dordrecht wordt van den 9 Februarij gemeld:

De dooi heeft reeds eenen merkbaren invloed op het ijs uitgeoefend; volgens de peiling van heden morgen was toen de grootste dikte van het ijs voor deze stad 31, en de minste 30 Nederl. duimen, zijnde dus sedert onzen vorigen 5 Nederl. duimen afgenomen, terwijl zich reeds op verschillende plaatsen dooigaten in hetzelve bevinden. Aan den Moerdijk benedenwaarts ziet men weinig of geen ijs meer, in het nog vastzittende ijs op het Bergsche veld vertoonen zich vele dooigaten.

— Men schrijft uit Utrecht, dat het Zijne Maj. behaagd heeft, den Vice-Admiraal *J. van der Velden*, lid van het Hoog Militair Gerechtshof, tot Ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw te benoemen.

— Uit Arnhem meldt men van den 9 Februarij:

Wij vernemen, dat er tusschen Wamel en Dreumel, in de Waal, een ijsdam ligt, die gisdaar opgeschoven is toen het ijs zich in de rivier vastzette. Sedert is die ijsdam dagelijks sterker geworden, en heeft zelfs zoodanig in dikte toegenomen, dat bij eene boring, welke dezer dagen door een beambte van den Waterstaat is gedaan, 15 voeten ijs en slechts één el water onder het ijs gevonden is. — De Waalstroom, met zijne groote menigte zandplaten, levert op meer dan eene plaats, uit hoofde van de ondiepte der rivier, veelvuldige gelegenheid op tot het vormen van zulke zwaze ijsdammen, die, bij hoogen waterstand, doorgaans oorzaak worden van geweldige overstroomingen. Dan toch vindt het van boven af komende ijs hier een tegenstand, welke den stroom dwingt, om een nieuw bed te zoeken, en in zulke omstandigheden is geen dijk hoog of sterk genoeg, om aan de kracht van ijs of water tegenstand te bieden.

— Te Nijmegen heeft zich even als te Groningen eene vereeniging gevormd van vrouwen, met het doel om, aan armen eigen gemaakte kleedingstukken te doen uitreiken. De vereeniging heeft den naam van *Dorcas* aangenomen. De contribuerende leden betalen jaarlijks *f* 3. de werkende *f* 1. 50.

— Te Groningen hebben 20 studenten den 8sten dezer eenen wedloop op schaatsen gehouden. De prijs, bestaande in een paar gouden knieggespen, is gewonnen door *M. J. Martens*, de premie bestaande uit een paar zilveren dito, door *W. Hesselink*.

— Uit Goes wordt gemeld, als eene in de tegenwoordige koude merkwaardige buitenonderheid, dat op den 26 Januarij l., bij *N. Verheye*, op het Wilhelmina-Dorp, eene *hen* acht kuikens heeft uitgebroed, welke tot nog toe allen in leven zijn, hebbende de hen tot den 10den dier maand in de opene lucht gebroed, doch is na dien tijd, uit hoofde der toenemende vorst, in een vertrek geplaatst, waarin echter iederen nacht de vorst doordrong.

— Men houdt zich in het zuiden van Frankrijk thans bezig met het oprigten van landbouwende kolonien, naar het voorbeeld en in den smaak van diegenen, welke hier te lande door de Nederlandsche Maatschappij van Weldadigheid gesticht zijn. Het werk van den kundigen *Alban de Villeneuve*, gedurende *Napoleons* beheer zeer geacht, Oud-Prefect in Zeeland, den titel dragende van: *Essai sur le Paupérisme*, waarin hij vele bijzonderheden over de Nederlandsche armen-kolonien mededeelde, heeft bijzonder aanleiding tot het oprigten der genoemde kolonien in Frankrijk gegeven. Een Nederlander, wiens naam niet genoemd wordt, is belast met het opzigt over dezelve.

CHINA.

Wij nemen uit de *Gazette de St. Petersbourg*, de volgende statistike berigten over, omtrent de militaire organisatie van China, eene organisatie, waarover men tot nogtoe weinig bijzonderheden wist. Deze berigten, die eene groote naauwkeurigheid schijnen te bezitten, zijn van Kiakhta aan de *Keizerlijke Akademie van Kunsten* te St. Petersburg, door den monnik *Hyacinthus*, tak van de corresponderende leden van die Akademie, bekend gemaakt.

De kleine stad Kiakhta, waar de Russische monnik woont, is gelegen in het Gouvernement van Iskutsk, op de grenzen van Oostelijk Syberie en die van China, tegen over Maimatschin, eene Chinesche stad, op 360 mijlen ten westen van Pekin. Kiakhta is het eenige punt van vereeniging voor geheel den handel, die tusschen de twee Rijken door kafavanen gedreven wordt; alles geschiedt er door ruiling; men schat, dat er voor 4 a 8,000,000 guldens jaarlijks wordt omgezet. De Chinesche stad is beter gebouwd dan de Russische; ieder heeft zijn kasteel en garnisoen. De Russische Missionarissen van het Seminarium te Pekin hebben te Kiakhta een gesticht, waarin zij voorbereid worden. De Engelsche reiziger *Lochrane* heeft in 1820 eene etablissement van Engelsche Missionarissen bezocht, dat zich te Kiakhta bevond, maar tot dus ver geen goed gevolg had opgeleverd.

KIAKHTA 21 *Augustus* 1837.

„De bevolking van China groeit jaarlijks in eene ongelijke evenredigheid aan. Volgens de opgaven in 1811 in de verschillende Gouvernementen van China gedaan, heeft men bevonden, dat hetzelve 361,691,000 zielen bevatte. Onder dit getal zijn 8 militaire bannen, saamgesteld uit Mandchouzen, Mongolen en Chinesen, zonder de vreemde stammen mede te rekenen, die van China afhankelijk zijn; zij worden in het algemeen bij huisgezinnen geschat, van welke er in het geheel 188,123 zijn.

„Ieder huisgezin of huis ontvangt van de plaatselijke Overheid eene lijst, om er de bewoners van het huis op te schrijven; men vernieuwt deze lijst jaarlijks. Als men die doet, wischt men diegenen van de lijst af, die zich niet meer in het huis bevinden en men zet er diegenen op, die er op nieuw in zijn komen wonen. Als men van woonplaats verandert, moet men de Overheid er kennis van geven, om eene lijst te ontvangen. Tien huizen vormen, hetgeen men noemt eene pchais: onder opzigt van eenen pchai-tschen (Inspecteur van 10 huizen); 10 pchais maken een zsja, onder bestuur van een zsja-tschen; 10 zsja's maken een bao, met een opperhoofd, bau-tschen genoemd. De Chinezen, buiten het Rijk wonende, hebben dezelfde organisatie.

„Deze verschillende beambten worden onder het volk voor eenen bepaalden tijd gekozen. Zij moeten hoofden van huisgezinnen zijn en kunnen lezen en schrijven. Zij zijn belast om over de zedelijkheid van het volk van hun district te waken, dat is te zeggen, zij moeten zorgen, dat niemand zijn brood wint door ongeoorloofde middelen, en rapporten inleveren omtrent menschen, jegens welke zij kwaad vermoeden koesteren. Deze beambten hebben dezelfde distributien in de steden als op de dorpen, zij zijn verpligt, om alle jaar eene rol van de bevolking in te leveren. Zij zetten op die rol alle bewoners van hetzelfde district zonder onderscheid, mits dat zij eene vaste woonplaats hebben, dat het geleerden, kooplieden, landbouwers, kunstenaars en beambten van de kanselarij of onder dienst zijn.

„Deze rollen worden dadelijk aan de administratie van het district overgezonden, die hieruit eene algemeene rol opmaakt, en dezelve vervolgens aan de provinciale administratie doet toekomen. Deze zend haar aan de kanselarij. Deze registers van de woonplaatsen der militairen worden aan hunne respective Overheden overgemaakt. Het departement van financien geeft de berekening der bevolking, op blauw papier geschreven, vervolgens aan den Keizer over.

„Volgens de rollen van 1812, bedroeg het behouden land in al de Gouvernementen Mandchourie er onder gerekend, 7,915,230 morgen land.

„De Manchousen en de Mogolen, met hen uit Mandchourie in China gekomen, maken een afzonderlijk militair corps uit, bestaande uit 3,200 man. Zij vormen het garnisoen van Pekin.

„Alle twee jaar gebeurt er eene conscriptie voor de dienst, jeder, die den leeftijd van 16 jaren bereikt, wordt soldaat.

„De Mogolen zijn in gedeelten verdeeld, van het zuiden, noorden, westen en van Chuchonor. Die van het zuiden bezetten eene uitgestrektheid van land langs den grooten muur van de grenzen van Mandchourie af tot aan Ordos. Die van het noorden wonen aan den noordertkant van den muur van Argunie tot de grenzen van Tschungarie. Die van het westen zijn herdersvolken als ook die van Chuchonor. De Mogolen zijn dadelijk aan China onderworpen en hebben geen eigene militaire Overheden. Zij tellen 274,275 man onder de wapenen, van welke echter slechts het derde gedeelte in active dienst is.

„De Chinesche troepen bestaan uit twee afdeelingen, tot de eene behooren de Mandehous, de Manchouriers die in China gekomen zijn; tot het andere alleen Chinesche inboorlingen. Zij maken 266,000 man uit.

„Over de bevolking van Tuchearan en van Tibet is niets bekend gemaakt. In dat laatste Rijk zijn er 3000 man geregelde troepen; men kent het getal der ongeregelden niet. De garnizoenen der steden bestaan uit Chinesen, maar dezelve zijn gering in getal."

AFRIKA.

De dagbladen van de Kaap de Goede Hoop zijn opgevuld met klagten over den onbeschermden staat, waarin de grensbewoners der oostelijke provincie door het Gouvernement worden gelaten, en over de stroperijen, welke, dien ten gevolge, de Kaffers zich vrijelijk veroorloven. Op den 21 October was er eene openbare bijeenkomst gehouden, en daarin besloten, een adres aan de Koningin te zenden. Een aantal der bewoners dier streken zijn, zoo men zegt, tot den bedelstaf vervallen, en de schooner hoopen te verlaten. In een enkel district beliep de schade, door deze stroperijen der Kaffers geleden, reeds 50,000 rijksdaalders.

Niet alleen de Kaffers waren te vreezen, maar ook de tijgers en hottentotten. De Kaffers bepalen zich echter tot de grenzen, de andere stammen dringen zelfs tot in de binnen-districten door. In één woord, de landbouwer had geene veiligheid voor zijne bezittingen, en dringend noodzakelijk is het geworden, dat het Gouvernement krachtdadige voorzieningen treffe.

SPANJE.

Berigten over Parijs van den 9 Februarij.

TELEGRAPHISCHE DEPECHE.

BAYONNE, 3 *Februarij*.

De berigten uit Lodje van den 28sten dezer melden, dat *Espartero* al het geschut van Balmaceda heeft weggevoerd en de vestingwerken dier plaats doen slechten.

Uit Pampeluna wordt nu de officiele berekening gezonden, van de door den brigade Generaal *Leon*, op de Carlisten behaalde overwinning, bestaande in het bemagtigen en vernielen der brug en drie forten van Bellascoain, waarbij 200 man gevangen gemaakt, 120 gedood en 400 gekwetst zijn.

De overwinning van *Espartero* op de Carlistische troepen voor Balmaceda moet niet zoo luisterrijk geweest zijn, als in eene vorige telegraphische depeche gemeld was; men schrijft hierover uit Bayonne van 4 Februarij:

Een belangrijk gevecht heeft den 30 januarij in de omstreken van Balmaceda, tusschen de troepen van den Generaal *Espartero*, ter hulpe van die stad afgezonden, en de Carlistische armée plaats gehad. De Christino's, die de Carlisten in het front hadden aangevallen, en die op hunne sterke stellingen steunden, zijn tot drie herhaalde malen teruggeslagen en hebben een belangrijk verlies geleden; *Espartero* ontwaard hebbende, dat de linkerzijde der Carlisten zeer zwak bezet was, liet dezelve aanvallen en dreef haar terug tot op 2 mijlen afstands van Balmaceda. *Espartero* rukte niet dadelijk de stad binnen, daar hij van plan was, een belangrijk convooi van levensmiddelen aldaar in te voeren. Het verlies aan beide kanten was belangrijk; de Christino's tellen opgeveer 150 dooden en 300 gekwetsten; de Carlisten, ofschoon door verschansingen gedekt, hebben 40 dooden en 120 gekwetsten.

— De Carlistische bevelhebber *Basilio Garcia* zet nog ongehinderd zijnen togt aan gene zijde van den Ebro voort, en wordt gedurig door manschappen versterkt. Zijne troepen maken overal de wegen onveilig en houden de posten en diligences aan. Te Chelva zijn wederom 2000 man verzameld, om zich bij hem te voegen.

Men schrijft uit Madrid van 30 Januarij:

„Wij hebben nog geene stellige tijdingen omtrent de bewegingen van *Basilio Garcia*: maar hetgeen zeker is, is, dat de gemeenschap met Andalusie altijd is afgebroken, en dat een groot getal reizigers, onder welke onderscheiden leden des Senaats zich bevinden, de opening der wegen van Caroline (in Sierra Moreno) afwachten, om zich naar Madrid te begeven.

DUITSCHLAND.

Zoo als in het voorleden jaar gemeld is geworden, was eene deputatie van den Westphaalschen adel, tot welken ook de Bisschop van Keulen behoort, te Berlijn gekomen, om aan Zijne Maj. in de zaken van dien Bisschop inlichtingen te geven en den Koning tot een anderen maatregel omtrent hem over te halen. Gelijk men weet, is echter deze deputatie, zonder zelfs bij Zijne Maj. te zijn toegelaten geworden, onverrigter zake moeten vertrekken. De Koning nam echter het adres van dezelve aan en heeft met een eigenhandig schrijven geantwoord. Daarin, zoo als men thans uit een echte bron vernoemt, drukte de Koning zijne bevreemding uit over het aan hem gerigte adres, hetwelk volstrekt tegen de orde en de staatswet aandruischte; nog meer bevreemdend was aan Zijne Maj. de in het adres te kennen gegeven bezorgdheid, dat de Katholijke kerk in hare regten was aangetast. „Zij mogten toch aan zijne menigvuldige weldaden jegens de Katholijke kerk gedenken, over welke zelfs de Paus in de bul *de salute animarum* hem den verdienden lof toegezwaaid had. De westelijke provincien konden niet boven de oostelijke begunstigd worden. De Koning had ook verpligtingen jegens zijne Protestantsche onderdanen. Van den stand en de verlichting der Gedeputeerden had men verwacht, dat zij de gebeurtenissen juister zouden beoordeeld hebben, dan geschied was. Hoogst bevreemdend was echter hun openbaar vertoon van leedwezen over dezelve. De Koning wilde hen opmerkzaam gemaakt hebben op hunnen pligt, om daarheen te werken, dat hunne geloofsgenooten eene voordeelige meening van de maatregelen der Regering bekwamen. Wat eindelijk den Aartsbisschop betrof, zouden ter gelegener tijd de acte-stukken aanwijzen, dat hij de gemoedelijke overtuiging des Konings misleid had, en dat eindelijk de Koning zijn gezag heeft moeten handhaven, vermits de Aartsbisschop niet doen wilde, wat men van hem verwachtte." In dergelijke uitdrukkingen was, zoo als men van eene geloofwaardige zijde verzekert, ook het schrijven vervat, hetwelk Z. K. H. de Kroonprins aan de deputatie uitvaardigde.

— De Rhijn stond den 7 Februarij des morgens om 8 ure te Keulen, op 14 voet 10 duim (4,65 el) zijnde de rivier alzoo in het laatste etmaal 1 voet 7 duim (0,49 el) gewassen. Op het genoemde tijdstip bleef het te Keulen nog vriezen, met helder weder. Overigens blijkt uit de onderscheidene berigten van den Bovenrijn, dat het in den nacht van den 3den op den 4den van den Unkelstein, eenige uren boven Godesberg, losgeraakte en afgedreven ijs zich den 4den beneden Keulen ineen gedreven heeft; dat het menigvuldig afkomend ijs den 6den zeer langzaam voorbij Keulen dreef; en dat de voor die stad in de laatste dagen opgemerkte, niet onaanzienlijke aanwas van water, meer benedenwaarts, zoo als te Langel, reeds minder werd waargenomen; terwijl de rivier te Duisseldorp zonder was of val bleef en te Emmerik nog den 7den eene daling van 7 duim in den waterstand werd opgemerkt. Uit deze en andere omstandigheden besluit men tot het bestaan eener opstopping in de rivier tusschen Keulen en Langel. Over het algemeen acht men den staat van den Boven-Rhijn, voor Nederland voor het oogenblik niet ongunstig.

— De Koningin van Napels zou zich in gezegenden omstandigheden bevinden.

Triest den 30 Januarij. Uit Griekenland schrijft men, dat Z. M. de Koning sedert dat hij alleen zijn Ministerie voorzit, verdubbelde werkzaamheid aan den dag legt en veel sterkte van karakter toont. Voor het overige was in Griekenland alles rustig en de zaken gingen onder de tegenwoordige omstandigheden redelijk goed.

Men schrijft uit verscheiden havens van de Middellandsche zee, dat bij de Engelsche en Fransche smaldeelen groote werkzaamheid heerscht, dat het Fransch smaldeel onder den admiraal *Gallois*, dat aan de Syrische kust kruist, door onderscheiden zware schepen versterkt is geworden. De in Syrie voorcurend daargestelde wervingen schenen de Fransche Regering genoopt te hebben, zich voor de daar mogelijke gebeurtenissen voor te bereiden.

GROOT-BRITANNIE.

Londen den 6 Februarij. Uit Parijs is de Amerikaansche Gezant aangekomen.

— Gisteren gvond in voor de balie van het Hooger-Huis, het lid van het Lager-Huis, *Roebuck*, toegelaten, hetwelk voor hetzelve zijne motie omtrent de Kanadasche zaken ontwikkeld en bevoegd heeft, dat de geheele opstand veroorzaakt was geworden, door het verkeerd bestuur van die gewesten; hij heeft middelen voorgeschreven, om Kanada wederom aan het moederland te sluiten. Zijne bill is in comité behandeld en de derde lezing bepaald op aanstaanden Donderdag.

— Lord *Russell* heeft in het Lager-Huis de tweede lezing der zamenwetten voor Ierland gedaan. *O'Connell* heeft verklaard, dat hij zich vóór de derde lezing tegen die wetten zou verklaren, en nader zijne gevoelen ontwikkelen.

— De berigten uit Lissabon luiden nog altijd treurig, ten aanzien der geldzaken. De jonggeboren zoon der Koningin was door de Cortes tot troonopvolger benoemd.

— De berigten uit Kanada melden, dat Navy-Island zich, nog in de magt der opstandelingen bevindt, zij aldaar goed van geschut voorzien zijn en een' invallenden Engelschen met gereedheid afwachten.

FRANKRIJK.

Parijs den 9 Februarij. Zoo als in onze vorige gemeld is, heeft de Kamer van Afgevaardigden, voor de weduwe van den Generaal *Damrémont*, niet 10,000 fr., zoo als het Ministerieel voorstel was, maar slechts 6,000 fr. tot een pensioen goedgekeurd. Naar men vernoemt, zou de Koning er de andere 4000 fr. uit de fondsen der civiele lijst bijvoegen.

— De Kamer van Afgevaardigden heeft in hare zitting van den 6den de wet behandeld over het aannemen van een costuum, hetwelk bestaan zou in een' blauwen frak met zilveren geborduurden kraag en opslagen. Hoewel de wet eerst in het algemeen door de meerderheid was aangenomen, doch een amendement van een lid verworpen, waarbij bepaald werd, dat de Afgevaardigden altijd in dit costuum in de Kamer zouden moeten komen, is daarna de wet zelve in hoofdelijke omvraag gebragt en met 196 tegen 158 stemmen verworpen.

— Het eerste Bureau van de Kamer van Afgevaardigden heeft heden het onderzoek over de financiele wet van 1839 onderzocht.

— De Kamer der Afgevaardigden behandelt thans zaken van plaatselijk belang, als over de verbetering van rivieren en vloeden.

— In een der Londensche Ministeriele bladen komt de volgende brief voor, uit Parijs geschreven:

„Vóór ik u de volgende daadzaken mededeel, moet ik u verzekeren, dat zij aan de meest echte bron ontleend zijn, en dat men er zonder aarzelen geloof aan mag hechten.

„1°. Het Spaansche Kabinet, de nederlaag van den heer *Thiers*, en de partij, die voor eene tusschenkomst is, bij de beraadslaging over het adres, vernomen hebbende, schreef aan Graaf *Molé*, dat, vermits hetzelve het bewind op zich genomen had, ingevolge de beloften, welke het Kabinet der Tuilerien aan hetzelve gedaan had, het besloten had deszelfs ontslag te nemen, ten zij deze beloften vervuld werden. De Spaansche bewindslieden vroegen dan ook een' onmiddelijken onderstand van geld, zonder welken zij, zelfs, al wilden zij dit, niet langer aan het roer konden blijven.

„Na de ontvangst van deze mededeeling, was het uitzigt op een' onderstand echter verijdeld, en, bij de weigering van het Britsche bewind om met Frankrijk tot zulk een' stap mede te werken, Hoe men deze zaak geheel laten.

„Daarop is laatstelijk een nog krachtiger vertoog, dan het vorige, uit Spanje ontvangen. Het Spaansche bewind verklaart daarin, dat, indien Frankrijk niet te voorschijn treedt, en door eenige openlijke daad bewijst, dat hetzelve werkelijk tegen de ontwerpen van den Pretendent gekant is, binnen eene maand de overdrevene partij op nieuw meester van het bewind zal zijn, en de troonreden van La Granja waarschijnlijk zouden worden hernieuwd.

„Woensdag, als wanneer dit laatste vertoog uit Spanje te Parijs was aangekomen, werd een Kabinetsraad gehouden, waarvan het gevolg was: *dat een besluit genomen werd, om eene nieuwe hulpmagt van ten minste 6000 man te organiseren, en dit, met de nodige uitrustingen, ter beschikking van den Graaf* Ofalia *te stellen.*

„Dit plan is door *Lodewijk Philips* goedgekeurd, en thans onder overweging van het Madridsche bewind, immers is hetzelve door een buitengewoon rendbode aan dat bewind toegezonden. Zoodra men een antwoord zal bekomen hebben, hetwelk wel toestemmend zal zijn, zullen maatregelen worden getroffen, om het ontwerp ten uitvoer te leggen.

„De hulpmagt zal, gelijk ik boven gemeld heb, ten minste 6000 man bedragen. De wapenen en krijgsbehoeften zullen uit de Fransche tuighuizen worden geleverd. Alleen de soldij wordt ten laste van Spanje gelaten. Het geheele ontwerp schijnt niet meer dan eene herhaling te zijn van datgene, hetwelk zoo noodlottig is geweest aan het bewind, waarvan de heer *Thiers* voorzitter was. Misschien zal het echter dit maal betere vruchten dragen.

„2°. Een gerucht (misschien neem ik het verkeerdelijk aldus, daar het alleszins een echt berigt schijnt te zijn) een gerucht is hier in omloop, naar luid waarvan eerlang eene conferentie, nopens Spanje, tusschen de Gezanten van de vijf groote Mogendheden zal gehouden worden.

„Men spreekt van eene schikking (*tranisactie*), en het is mij bekend, dat een lid van het Spaansche bewind, hetwelk veel invloed bezit, verklaard heeft, dat hij dit als den eenigen weg beschouwt om aan den burgerkrijg een einde te maken. Alleen bestaat nog zwarigheid tegen deze wijze van regeling der zaak, daar het Kabinet van Groot-Britannie afkeerig is om zich weder met eene diplomatische schikking op het vaste land in te laten. Als dit bezwaar uit den weg geruimd wordt, zal Londen tot de plaats der bijeenkomst worden gekozen; alleen Weenen maakt mede op die eer aanspraak. Wat Parijs betreft, de belanghebbende partijen stemmen er in overeen, dat deze hoofdstad hieromtrent niet in aanmerking komt."

— Volgens berigten uit Bona van 22 januarij was van daar een convooi van 800 muilezels, onder bedekking van een bataljon voetvolk naar Constantine op weg gegaan. In laatstgenoemde plaats was de bezetting 4000 man sterk. In de provincie Constantine bevonden zich in het geheel 9000 man.

MENGELINGEN.

MILITAIRE ORDEN IN FRANKRIJK.

Midden in de tijden van ellende en slavernij, welke op de invallen der barbaren volgden, zag eene edelmoedige stichting het licht, welke de lijdende menschheid te hulp snelde; het was de ridderschap.

De ridderschap, welke later verdween, om plaats te maken voor de wetten, in wier plaats dezelve om zoo te zeggen, was opgetreden, heeft diepe wortels nagelaten; later hebben hare wetten tot rigtsnoer gediend bij de inrigting der orden, welke bestemd waren, om moed en verdiensten bij de meeste volken te beloonen.

„Het is," *zegt Montaigne*, „eene schoone uitvinding geweest, welke „bij de meeste beschaafde volken der wereld is aangenomen, om zekere „teekenen, zonder waarde, in te stellen, ten einde de deugd daarmede te „vereeren en te beloonen, zoo als daar zijn de laurier-eiken en myrte-„kroonen, de voorregt om in wagens door de stad te rijden, om des nachts met fakkels te gaan, eene bijzondere zitplaats bij de algemeene vergaderingen te hebben, het voeren van „bijnamen of titels, zekere teekenen in het blazoen en andere soortgelijke „zaken, waarvan het gebruik, volgens het karakter der natien, verschilt, „en nog bestaat. Het is schoon, de menschen te bevredigen met betalingen, welke het volk hier bezwaren en den Vorst niets kosten; en niettemin verwekken deze beloonigen meer afgunst bij lieden van aanzien dan de geldelijke. Dit is een paruurtje, zoo men bij den prijs, welke alleen „tot eer moet strekken, andere gemakken en rijkdom voegt, dat dezelve „in waarde. De deugd verlangt eene zuivere belooning, meer eervol dan „nuttig. Door geld betaalt men de diensten van eenen knecht, den spoed „van eenen koerier, ja zelfs de vleierij, het vermaak, enz."

Thans worden de zuivere eereteekenen, hoewel dezelve somwijlen zoo regtvaardig en in zoo grooten getale zijn geschonken geworden, dat derzelver waarde daardoor zeer moest verminderen, nog bijzonder gezocht. Het getal der ridders is niettemin in alle landen thans zeer aanzienlijk.

Zoo was het echter niet met de ridderorden, welke in de eerste tijden der Fransche monarchie zijn ingesteld geworden. Weinige personen verkregen zoodanige onderscheidingsteekenen. *Frans II*, Koning van Frankrijk, in 1558 en gelijker tijd achttien ridders van *St. Michiel* geslagen hebbende, waarvan het getal door den stichter *Lodewijk XI* op zes en dertig bepaald was, begon deze orde in minachting te vallen.

De oudste orde is voorzeker die der ridders van de *ronde tafel*, welke men meent dat ingesteld werd door *Arthur* of *Artus*, Koning der Britsmenschen, omstreeks het jaar 516. — Men zegt dat deze ridders, allen onder de dapperste der natie gekozen, vier en zwintig in getal waren, en dat de ronde tafel, vanwaar zij hunnen naam trekken, door *Arthur* werd gebruikt, ten einde de volmaaktste gelijkheid tusschen hen wilde invoeren, en vooral de twisten wilde vermijden, waartoe het zitten aan het hooger of lager einde der tafel, eene pligtpleging waarvan men toen veel hechtte, aanleiding gaf. Het ontbreekt ons geheel aan inlichtingen betreffende deze orde, waarvan het bestaan buitendien door verscheidene geleerden wordt betwijfeld.

Wat de zuivere militaire orden betreft, hiervan heeft Frankrijk er slechts vijf geteld, want men kan de orde *de Heilige ampulle*, door *Klovis* ingesteld, en waartoe slechts vier ridders behoorden; noch die van *de witte kat*, ingesteld door *Karel Martel*, noch de orde van *het schip en de halve maan*, door den *Heiligen Lodewyk* in 1269 gesticht, welke slechts van korten duur waren, niet medegerekend.

In 1350 stelde Koning *Jan*, de orde der *Ster* in. Haar devies was:

Monstrant regibus astra viam (1).

Het getal ridders, dat niet bepaald was, zeer vermeerderd zijnde, vervielen deze orde en werd dezelve aan de policie-soldaten overgelaten. Om dezelve te vervangen, stelde *Lodewyk XI* de orde van *St. Michiel* in.

Volgens de Kronijk van *Hagbon*, geschiedde in 709, onder de regering van *Childebert III*, *St. Michiel*, in den droom aan den Bisschop van Avranches, *Aubert* genaamd, een godvruchtig man, en beval hem, eene rots te doen bouwen, welke sedert *Mont Saint Michiel* genoemd werd. Telken male, zegt de overlevering, dat de vijanden van Frankrijk dezen berg genaderd zijn, heeft men den Aartsengel stormen op zee zien verheffen: van daar het devies der orde van *St. Michiel*:

Immensi tremor Oceani (2).

De ridders van *St. Michiel* droegen een groot zwart zijden lint, waarvan een achtpuntig kruis hing, op wiens schild de Aartsengel met den Draak waren voorgesteld.

In 1578, stichtte *Hendrik III*, ter herinnering aan drie groote gebeurtenissen, welke hem persoonlijk betroffen, en alle drie op Pinksteren voorgevallen waren, te weten: zijne geboorte, zijne verkiezing tot Koning van Polen en zijne troonsbestijging in Frankrijk, de orde des *Heiligen Geestes*, welke slechts uit honderd ridders bestond. Het kruis van deze orde was van goud, met acht geëmailleerde stralen, waarop zoo vele gouden paarlen en in het midden een Heilige Geest. Dezelve werd op de linker heup gedragen aan eenen breeden blaauwen band. Alle ridders die in deze orde waren ontvangen, en, geen ridder van *St. Michiel* waren, werden dit daags vóór hunne receptie; zij namen daarom ook den titel aan van: ridders der Koninglijke orden.

De groot dignitarissen van *St. Michiel*, droegen bij de groote plegtigheden zwarte fluweelen mantels, met goud en zilver geborduurd: op deze mantels was het kruis van den *Heiligen Geest* geborduurd. Daarover droegen zij den grooten halsband der orde, geheel van goud: deze halsband, welke hun den dag hunner receptie gegeven werd, moest omstreeks twee honderd kroonen wegen, en kon noch verkocht noch verpand worden door de titularissen; dezelve behoorde aan de orde, en keerde tot dezelve terug na den dood van hem, die denzelven had ontvangen.

(Vervolg hierna.)

(1) *De sterren wijzen den Koningen den weg.*
(2) *Schrik van den onmetelijken Oceaan.*

ZEE-TIJDING.

In Texsel binnengekomen J. Sipkes, van Amerika, D. J. Bart, van Curaçao en Port Cabello, I. Jansen, van Smyrna, A. van Dyk, van Bordeaux, J. Grey en J. Atkens, van Londen.

Te Tersch. binnengekomen J. Manning en J. H. Finch, van Londen.

Aangaande het schip *Ehanuël*, Kapt. J. Kielland, van Amsterdam naar Mandahl, Christiaansand, Grimstad en Ostrisoer, bij Christiaansand binnen (bevorens gemeld), is, volgens nader bericht van Christiaansand afgekeurd geworden.

Het schip *het Vertrouwen*, Kapt. H. D. Klatter, van Hartlepool naar Amsterdam, is, den 9 Jan. 6 mijlen van Yarmouth gezonken, doch de geheele Equipagie door het Engelsch visschers vaartuig *Venus* gered en te Yarmouth aangebragt.

Het schip *Johanna Gertie*, Kapt. A. H. van Wyk, van Bordeaux naar Amsterdam, is den 8 Dec. en het schip *Mors*, Kapt. J. Merzon, van Lissabon naar Vlaardingen, den 4 Dec. te Deuvres binnengeloopen.

Arrivemenen te Triest Kapt. C. Siedenburg, van Rotterdam, J. J. Kiers en te Messina J. F. Toosburg, beide van Amsterdam, J. Spanjersberg en P. Berek, van Rotterdam, te Genua B. A. Potjer, van Amsterdam, laatst van Ramsgate.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Amsteram den 10. *Februarij* 1838.

Nederlanden.				Gebl.	Pruissen.				Gebl.
Werkel. Schuld 2½ pCt.	53	a	53¼	53¼	Geldl. te *Land.* 4 pCt.	—	a	—	—
Dito —— 5 ——	101⅛	a	101⅜	101⅜	Aandeelen van dito..	—	a	—	—
Uitg.	1 1/16	a	7/8	55/64					
Kans-Biljetten.....	22⅛	a	22⅜	22⅜	Spanje.				
Amort. Syndic. 4½ ——	94⅛	a	94⅜	94⅜	Nieuwe 1835 E 85 5pCt.	18⅛	a	18⅜	18⅜
..... vul ab 3	77⅛	a	78⅛	78	Dito onbep. st....	—	a	—	—
Hand. Maats. 4	177½	a	178½	178½	Dito passive.....	—	a	—	—
Nieuwe dito.. 4½	—	a	—	—	Dito uitgest.	—	a	6	51
Aandl. H. Spoorw.	—	a	—	—	Coupons 1 *Nov.*...	—	a	—	—
Rotterd. Dito	—	a	—	—	Oostenrijk.				
Frankrijk.					Obl. *Geld* & C° 5 pCt.	—	a	—	—
Inschr. Grb. 3 pCt. —	a	—	—		Certificaten.. 2½	—	a	—	—
—— 3 ——	a	—	—		Neg. Metaliek 2½	—	a	—	—
Rusland.					Idem ..... 5 ——	101½	a	102	102
Gr. H. & C°. 1798 5pCt.	105	a	105¼	105⅜	Dito in *Lond.* 5 ——	—	a	—	—
—— 1822 5 ——	105⅛	a	105⅜	105⅜	Bank-Aktien. 3 ——	—	a	—	—
Ins. en Certif. 6 ——	—	a	—	—	Napels.				
—— 1831 5 ——	97⅛	a	97⅜	97⅜	Certificaten.. 5 pCt.	—	a	—	—
					Dito in *Napels.* 5 ——	—	a	—	—

De Prijs van de Boter aan de Waag binnen Leyden.

Zaturdag den 10. *Februarij* 1838.

Van 34 tot 35 à 37 guiden.

Gedurende de maand januarij 1838 zijn binnen de Stad Leyden overleden, 128 Personen, als: 126 Mans., 88 Vrouwen, 51 Zoons en 63 Dochters.

In dezelfde maand, zijn aldaar geboren: 144 Kinderen, als: 77 Zoons en 67 Dochters, zijn paar Tweelingen en 6 doodgeborenen.

ERRATUM. In het Krakenbergt van H. FANGMAN, geplaatst in ons vorig Nummer, staat W. HOORDUYN, lees W. NOORDUYN.

*** *DE NEDERLANDER*, POSTWAGEN ONDERNEMING.

NIEUW DIENSTEM.

Op Donderdag den 1sten dezer maand, en vervolgens *dagelijks*, zal de Dienst dezer Onderneming, van *'s Hage* vertrekkende des morgens ten 6 uren 30 minuten, naar *Leyden*, *Utrecht*, *Arnhem*, *Zutphen*, *Coevorden*, *Breda*, *Tilburg*, *Bosch*, *Eindhoven*, enz. enz., ook onmiddelijk doorgaan naar *Amersfoort*, *Nijkerk*, *Harderwijk*, *Elburg*, *Zwolle*, *Meppel*, *Assen*, *Groningen*, enz. enz., *vice versa*. — De Ondernemers bevelen deze hunne Nieuwe Diensten in de belangstelling van het geëerd Publiek, door de Vrachtlooncn zoo billijk mogelijk gesteld zijn, tegen vaste Tarieven, die ook des Winters geene verhoogingen ondergaan.

Het Kantoor dezer Onderneming is te *Leyden* bij Mej. de Wed. VAN DER AAR, in het Logement *de Zon*, op de Breedestraat, bij den *Directeur* de Heer M. M. PRAAG te Utrecht.

De Ondernemers,
8 Februarij 1838. J. VAN BEUSEKOM Evz. en Comp.

*** *Men Regenten der Gereformeerde Huisarmen en De gouden Armen* maken bij deze aan de Ingezetenen bekend, dat hunne Collecten, bij de Leden, jaarlijks f 30, bij een der Regenten alhier, f 10, en bij een der Armen-Diakenen van f 3 voor het Minnehuis, alsmede van f 5, 10 cents, en nieuw door de Manschappen van het Dépôt der 5de Afdeeling Infanterie, in garnizoen alhier, ten behoeve der algemeene Armen bijeengebragt; na aftrek van f 10, 95 cents, uitgedeeld op hun verlangen aan bekende behoeftige Vrouwen en Kinderen van Militairen.

Het gezamenlijk bedrag dezer Gelden, met de vroeger reeds vermelde, maakt dus, de weinige Manschappen van genoemd Dépôt in aanmerking genomen, de voor hun niet onaanzienlijke som van f 30, 82 cents uit.

Leyden, 12 Februarij 1838. R. JESSE, *Præsident*.
H. POTTUM, *Secretaris*.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

Op *Maandag den* 12 *Februarij* 1838.

ABALLINO, DE GROOTE BANDIET, beroemd *Treurspel*, in Prosa, in 5 Bedrijven, naar het Hoogduitsch van *Zschokke*. Versierd met deszelfs Decoratiën, Costumes en verderen Tooneelmatigen Toestel. Op vereerend verzoek zal de Rol van ABALLINO, door den Heer SCHOUTEN vervuld worden. — Na hetzelve: HET DORPS-PLEIDOOI, OF DE HERBERGIER-BURGEMEESTER, *Blijspel*, met *Zang* (*Vaudeville*), in één Bedrijf, naar het Fransch, door *C. Alex. van Ray*.

HALVE LOTEN worden eerst NA HALF NEGEN URE uitgegeven.

(*De Aanvang ten Zes Uren.*)

*** Mijne geliefde Echtgenoote L. A. E. RODBARD, verloste heden morgen vrij voorspoedig van een welgeschapen ZOON.

Leyden, 7 Februarij 1838. Dr P. VAN NOUHUYS.

*** Wij Ondergeteekende betuigen langs dezen gebruikelijken weg, ook namens onze Kinderen en Behuwd-Kinderen, den welmeenendsten dank, aan allen, welke op verschillende wijzen, hunne deelneming hebben doen blijken in het verlies, dat ons door het afsterven onzer geliefde Dochter heeft getroffen.

H. A. SCHMIER,
A. A. SCHMIER,
geb. VAN WENSEN.

*** Allen die iets te vorderen hebben van, of schuldig zijn aan, ofte wel eenige Goederen onder zich hebben, behoorende tot den Boedel van den Heer HUYBERT VAN ROMBURGH, in leven Mr. *Metselaar* binnen deze Stad, worden bij deze ten vriendelijkste uitgenoodigd, daarvan *ten spoedigste* opgave, betaling of aangifte te doen bij den Ondergeteekenden.

Leiden den 10 Februarij 1838. J. DE PECKER.
Executeur Testamentair.

*** L. B. VAN OVEN, van *'s Hage*,

zal de eer hebben, zijn verblijf nog *drie dagen* te verlengen en zijne resterende GOEDEREN tot verminderde Prijzen UITVERKOOPEN.

Leyden, 12 Februarij 1838. Hogewoerd, Wijk 3 N°. 403.

*** Men vraagt, binnen Leyden, tegen April of Mei aanstaande: Eene WINKELDOCHTER, genegen om in eene *Grutters-* en *Kruideniers Affaire* werkzaam te zijn, met genot van Kost, Inwooning en een billijk Salaris. Iemand hierop reflecterende en van goede Getuigschriften voorzien, adresseere zich in *Persoon* of met *vragtvrije* Brieven, onder letter X., bij de Boekhandelaars J. J. THIJSSENS EN ZOON, in de Maarsmansteeg te Leyden.

*** Men biedt TE HUUR: Twee Royale ongemeubleerde BENEDEN-KAMERS, voorzien van alle gemakken, op een der beste Standen dezer Stad. — Te bevragen bij C. A. GROEN, Mr. *Timmerman*, in de Langestraat te Leyden.

*** Er wordt TE KOOP gevraagd, om tegen de maanden Mei of Augustus te aanvaarden: Een HUIS, gelegen op een der Levendigste Standen dezer Stad, en geschikt tot het uitoefenen eener *Winkel Affaire*. — Adres onder Letter A. Z., bij den Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK, op de Breedestraat te Leyden.

*** UIT DE HAND TE KOOP: Een welonderhouden BURGERHUIS, op een der fatsoenlijkste en levendigste Standen binnen de Stad Leiden, zijnde levens bijzonder geschikt voor den Handel. — Nader Informatie te bekomen bij den Boekhandelaar P. ENGELS aldaar.

*** A. ENGESMET, zal Verkoopen voor de Pastorie, te Noordwijkbinnen, ten overstaan van een daartoe bevoegd Beambte, op Donderdag den 15 Februarij 1838, een zeer nette en zindelijke INBOEDEL, bestaande in onderscheiden Ledikanten, 12 zeer fraaije Maghonihouten Stoelen en 2 Armstoelen met Zwart Paardenharen Zittingen, een Maghonihouten Kanape, en Stoelen met onderscheidene Trijpre Zittingen, een Notenhoomen houten Kabinet, een fraaije Maghonijhouten Consol met Marmer Blad en Spiegel, een Chiffonnaire, een Eetentafel met 6 Inlegbladen, Ronde, Pinnaut-, Speel- en Schuif-Tafels, een Bureau, Turf- en Hout-Kistjes, een Gladmangel, een staande Horologie, staat heel en half uur voluit, twee zeer accuraat loopende Barometers, Spiegels in vergulde lijsten, Prenten in lijsten met Glazen, Fransch Porselein en Room gekleurd Aardewerk, fijn geslepen Kristal en Glaswerk, Zwaar Koper, Tin en IJzerwerk, waaronder een zeer fraaije vierkanten Pedestal-Kagchel, keurig fijn Damast en andere Tafelgoed en Bedlinnen, zoo goed als nieuw, Schoorsche en Fransche Vloerkleeden, Karpetten en Gotahnen, zeer goed gevulde Bedden, Paardenharen Matrassen, Katoene en Wolle Dekens, en voorts al wat tot een degelijken Inboedel behoort.

Alles nagelaten door Wijlen den Wel-Eerw. Heer G. J. STRENGERS, in leven *R. C. Pastoor*, te Noordwijk voornoemd.

Alles Donderdag en Vrijdag, den 13 en 14 Februarij 1838, voor een ieder te zien.

*** PUBLIEKE VERKOOPINGE

Op Zaturdag den 3den Maart 1838, des avonds ten zes uren, zal ook in het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen Leyden, ingevolge bekomen *Regterlijke Authorisatie*, publiek aan Veilen en Verkoopen worden: Een groot, hecht, sterk en welonderhouden HUIS en ERVE, alsmede de Beneden- en drie Boven-Kamers, meest alle Behangen en met Stookplaatsen voorzien, groote Kelderkeuken met Pomp voor Regen- en Putwater, Binnenplaats, Bleekerder, en verdere Commoditeiten, staande en gelegen binnen de Stad Leyden, aan de Westzijde van den Rapenburg, onderscheidene Doelensteeg, met een Uitgang door eene gemeene Poort in de Steeg. Wijk 1 N°. 248; bij het Kadaster bekend op Sectie F N°. 299. En N°. 300 een PAKHUISJE, staande en gelegen als voren, aan de Noordzijde van de voorst Doelensteeg, Wijk 1 N°. 248 voord, bij het Kadaster bekend op Sectie F N°. 300; welke Percelen zullen kunnen worden bezigt op den dag der Verkooping, des voormiddags van 10 tot 12 uren en des namiddags van 2 tot 4 uren.

Zijnde inmiddels nadere Informatie te bekomen ten Kantore van den Notaris A. ZUURDEEG, te Leyden voornoemd.

*** Bij de Boekhandelaars L. HERMINGH & ZOON, te Leyden, is heden van de Pers gekomen en bij de voornoemde Boekhandelaars in Oud-Nederland verkrijgbaar geteekend:

MIJNE GEDACHTEN BIJ HET LEZEN DER ENIGE WOORDEN OVER DE DOODSTRAF. à 15 Cents.

Bij de Wed. ANTHONY DE KLOPPER EN ZOON, te Leyden.